

Remiss

Handläggare

Karin Linderholm
Fiskeregleringsenheten
karin.linderholm@havochvatten.se

Datum 2021-03-10

Dnr 886-21

Enligt sändlista

Remiss gällande ändrade regler om fiske med bottentrål med anledning av åtgärder för torsk i Skagerrak och Nordsjön i EU-förordning

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller ändringar av föreskrifter i syfte att begränsa fiskeridödligheten av torsk i Skagerrak och Nordsjön samt anpassning av föreskrifter på grund av åtgärder för torsk i Skagerrak och Nordsjön i rådets förordning (EU) nr 2021/92.

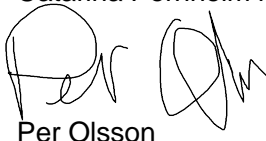
Förslaget föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 22 mars 2021, men vi ser gärna remissvar så snart som möjligt. Vi är medvetna om att det är en kort remisstid. Föreslagna ändringar är dock angelägna för den berörda fiskenäringen, därav den korta remisstiden. Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Havs- och vattenmyndigheten publicerar remissvar från myndigheter, företag och organisationer på sin webbsida. Remissvar från privatpersoner publiceras inte. Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshanteringen på [Havs- och Vatten myndighetens webbsida](#)

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Karin Linderholm, tfn: 010-698 62 32 eller e-post: karin.linderholm@havochvatten.se.

Denna remiss har beslutats av biträdande avdelningschefen Per Olsson efter föredragning av utredaren Karin Linderholm. I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksjuristen Catarina Pernheim medverkat.

Per Olsson

Karin Linderholm

Bakgrund och syfte

På grund av beståndssituation för torsk i Skagerrak och Nordsjön har åtgärder införts i rådets förordning (EU) nr 2021/92¹ i syfte att minska fiskeridödlighet för torsk och återuppbygga beståndet. Samma åtgärder fanns även i TAC-förordningen för 2020 i vilken de infördes under året genom revidering². Åtgärderna omfattar skyddade områden, redskapsbestämmelser och förstärkt kontroll.

Av artikel 18.2 och 18.3.c-d i förordningen framgår att endast vissa uppräknade redskap får användas vid fiske med bottentrål med maskstorlek om minst 70 mm i Nordsjön (ICES områden 4a och 4b) och minst 90 mm i Skagerrak.

Av artikel 18.3.e i förordningen framgår att medlemsländerna som alternativ till de uppräknade fiskeredskapen får anta en nationell plan för undvikande av torskfångster för att bevara torskfångster i enlighet med den fiskeridödlighet som motsvarar de fastställda fiskemöjligheterna, på grundval av nivåer enligt vetenskaplig rådgivning, genom geografiska eller tekniska åtgärder eller en kombination av sådana. Sådana planer bör utvärderas senast två månader efter genomförandet, av EU-kommissionens vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommitté för fiske (STECF), och om så anses nödvändigt, ytterligare revideras om det bedöms att målet för den nationella planen för undvikande av torskfångster inte kommer att uppnås.

Havs- och vattenmyndigheten har, efter samråd med berörd fiskenäring och underlag från SLU Aqua, kommit fram till att en nationell plan för undvikande av torskfångster bör fastställas i syfte att bidra till återuppbyggnad av torskbeståndet samtidigt som förutsättningar för det svenska demersala fiskets bedrivande beaktas.

Detta medför att vissa ändringar behöver göras till 3 kap. § 12 f FIFS 2004:36 och till 3 § HVMFS 2020:21, vad gäller tillåtna redskap och maskstorlekar.

Av EU:s medlemsstater har Danmark hittills beslutat en nationell plan.

Beståndsläge för torsk i Skagerrak och Nordsjön

För torskbeståndet i Skagerrak och Nordsjön har den tidigare positiva utvecklingen av lekbiomassan vänt sedan 2015 och fiskeridödligheten har ökat. Lekbiomassa befinner sig under den nivå då reproduktionsförmåga kan vara reducerad (Blim), och fiskeridödlighet befinner sig över hållbara gränsvärden (över Flim³). Den fleråriga planen för Nordsjön⁴ anger att när bestånden befinner sig under Blim ska åtgärder vidtas för att se till att det berörda beståndet eller den berörda funktionella enheten snabbt återgår till nivåer över de som kan producera maximal hållbar avkastning (MSY).

¹ RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/92 av den 28 januari 2021 om fastställande för 2021 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten

² RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/900 av den 25 juni 2020 om ändring av förordning (EU) 2019/1838 vad gäller vissa fiskemöjligheter för 2020 i Östersjön och om ändring av förordning (EU) 2020/123 vad gäller vissa fiskemöjligheter för 2020 i unionens vatten och andra vatten

³ Flim: den fiskeridödlighet som på lång sikt leder till en genomsnittlig beståndsstorlek vid Blim. Fiske på nivåer över Flim resulterar i en nedgång i ett bestånd till lägre än Blim, under vilken reproduktionsförmågan kan vara nedsatt.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (eu) 2018/973 av den 4 juli 2018 om upprättande av en flerårig plan för demersala bestånd i Nordsjön och de fisken som nyttjar dessa bestånd, med fastställande av närmare bestämmelser för genomförandet av landningsskyldigheten i Nordsjön, och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 676/2007 och (EG) nr 1342/2008

Bevarandeåtgärder för torskbeståndet i Skagerrak och Nordsjön

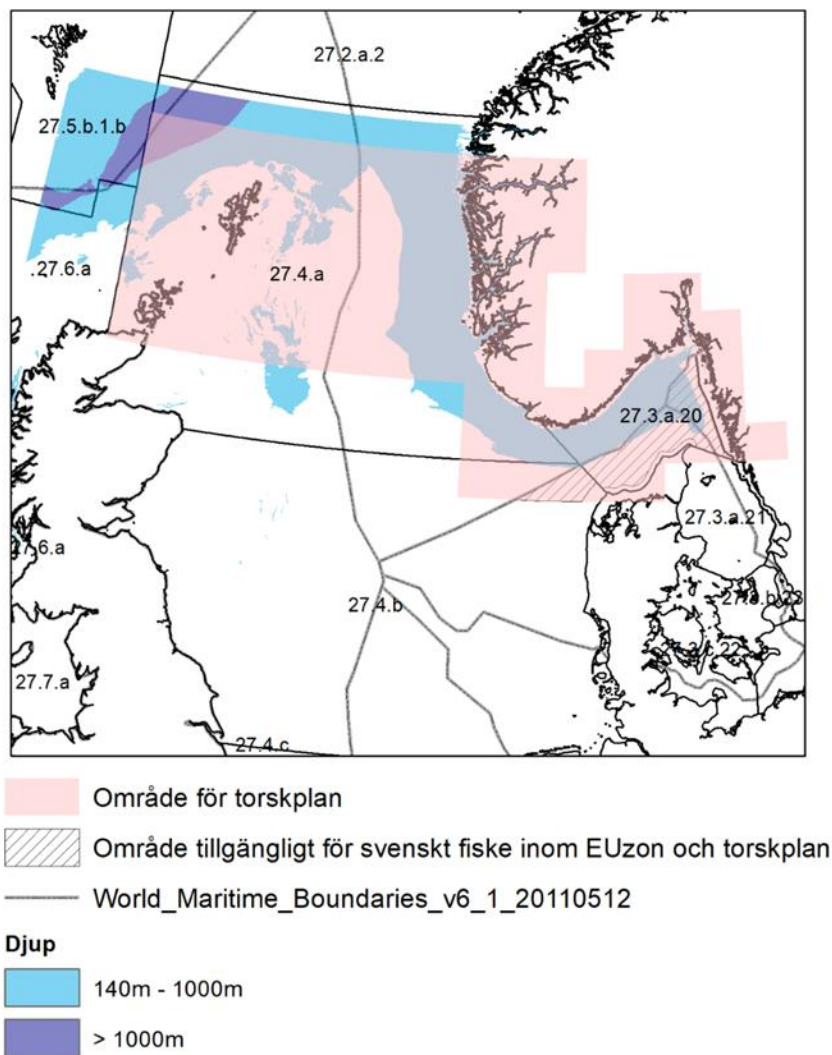
Torsk fångas i stor utsträckning som bifångst i ett blandfiske med bottentrål utan rist, i första hand i riktat fiske efter havskräfta. Vid fiske efter bottenlevande fisk är enligt EU:s tekniska förordning⁵ minsta tillåtna maskstorlek 120 mm diagonalmaska i Nordsjön och i Skagerrak och Kattegatt 90 mm maskstorlek, när trålen är utrustad med en selektionspanel med 270 mm diagonalmaska (Seltra 270, redskapskod 345).

Enligt de åtgärder som är införda i EU-förordning gäller alltså nu att vissa uppräknade redskap istället ska användas eller att en nationell plan för undvikande av torskfångster ska tillämpas.

Nationell plan för undvikande av torskfångster

Den nationella planen omfattar de geografiska områden och redskapskategorier som anges i EU-förordning. Detta innebär att det geografiska området som omfattas är unionens vatten i Ices-sektion 4a, norr om latitud 58° 30' 00" N och söder om latitud 61°30' 00" N, och i unionens vatten i Ices-sektionerna 3a.20 (Skagerrak), 4a och 4b, norr om latitud 57° 00' 00" N och öster om longitud 05° 00' 00" E (se fig 1.). De redskapskategorier som omfattas är bottentrål och not/vad med en minsta maskstorlek på minst 70 mm i Ices-sektionerna 4a och 4b eller minst 90 mm i Ices-sektion 3a, och långrev.

⁵ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1241 av den 20 juni 2019 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 2019/2006 och (EG) nr 1224/2009, och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 och (EU) 2019/1022, samt om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 894/97, (EG) nr 850/98, (EG) nr 2549/2000, (EG) nr 254/2002, (EG) nr 812/2004 och (EG) nr 2187/2005

Figur 1. Område som omfattas av nationell torskplan, i enlighet med artikel 18 i EU-förordning (EU) 2021/92.

De komponenter som kommer att ingå i den nationella torskplanen för det aktuella regleringsområdet på EU-vatten i Skagerrak och Nordsjön är;

På djup större än 140 m (blå färg på kartan i fig 2) får följande redskap användas:

- De redskap som listas i EU-förordning 2021/92 artikel 18, det vill säga;
 - för fartyg som fiskar med bottentrål och not/vad med en maskstorlek på minst 100 mm:
 - i) Trål med minst 600 mm maskstorlek i bottenstycket på tråls kropp.
 - ii) Förhöjd underteln (0,6 m).
 - iii) Horisontell separationspanel med selektionspanel med stora maskor.
 - för fartyg som fiskar med bottentrål och not/vad med en maskstorlek på minst 70 mm i Ices-sektion 4a och 90 mm i Ices-sektion 3a och mindre än 100 mm:
 - i) Horisontell sorteringsrist med högst 50 mm spaltavstånd som separerar plattfisk och rundfisk, med ett oblockerat fiskutsläpp för rundfisk.
 - ii) Seltra-panel med 300 mm fyrkantmaska.

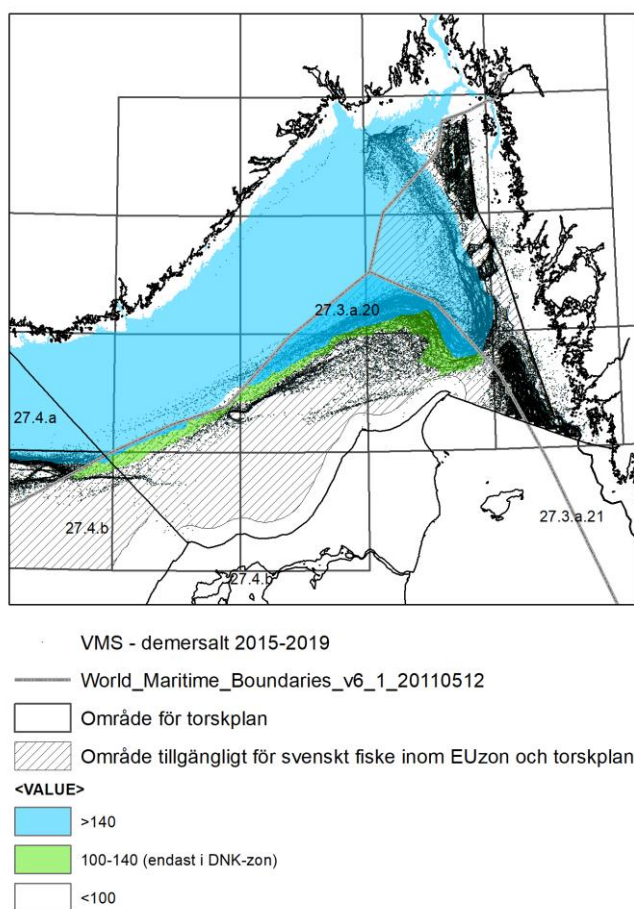
- iii) Sorteringsrist med högst 35 mm spaltavstånd med ett oblockerat fiskutsläpp.
- bottentrål med 120 mm fyrkantslyft.
- bottentrål med 120 mm diagonalmaska.

På djup grundare än 140 m (vit färg på kartan i fig 2) får följande redskap användas:

- De redskap som listas i EU-förordning 2021/92 artikel 18, det vill säga;
 - för fartyg som fiskar med bottentrål och not/vad med en maskstorlek på minst 100 mm:
 - i) Trål med minst 600 mm maskstorlek i bottenstycket på trålens kropp.
 - ii) Förhöjd underteln (0,6 m).
 - iii) Horisontell separationspanel med selektionspanel med stora maskor.
 - för fartyg som fiskar med bottentrål och not/vad med en maskstorlek på minst 70 mm i Ices-sektion 4a och 90 mm i Ices-sektion 3a och mindre än 100 mm:
 - i) Horisontell sorteringsrist med högst 50 mm spaltavstånd som separerar plattfisk och rundfisk, med ett oblockerat fiskutsläpp för rundfisk.
 - ii) Seltra-panel med 300 mm fyrkantsmaska.
 - iii) Sorteringsrist med högst 35 mm spaltavstånd med ett oblockerat fiskutsläpp.
- bottentrål med minst 120 mm fyrkantslyft.
- snurrevad med minst 120 mm diagonalmaska.

På dansk EEZ i Skagerrak och Nordsjön djupare än 100 m (grön färg på kartan i fig. 2) är även bottentrål med minst 120 mm diagonalmaska tillåten.

Den nationella torskplanen kommer att utvärderas årligen och anpassas om utvärdering visar att den inte längre bedöms uppfylla EU-förordningens krav.

Figur 2. Svenskt demersalt fiske i förhållande till djup.

Vetenskaplig bedömning av åtgärderna

SLU Aqua har enligt beställning från HaV gjort en kvalitativ bedömning av de åtgärder som föreslås ingå i den nationella torskplanen. Enligt beställningen ska SLU Aqua även göra en mer ingående kvantitativ bedömning som kan användas av STECF:s vid den utvärdering som enligt EU-förordningen bör ske senast två månader efter genomförande av den nationella planen.

Slutsatsen av SLU Aquas kvalitativa bedömning av förslaget är att förordningens krav på en nationell torskplan är uppfyllt, det vill säga kravet att bevara torskfångster i enlighet med den fiskeridödlighet som motsvarar de fastställda fiskemöjligheterna. Sammanfattningsvis bedöms de föreslagna åtgärderna i den nationella planen (tillsammans med övriga listade åtgärder i art. 18 av 2021/92) kunna bidra till ett minskat fisketryck på juvenil torsk jämfört med hur fisket historiskt har bedrivits. Åtgärderna i planen i sig innebär inte att framtida fångster kommer att hålla sig inom ramen för tillgängliga kvoter då detta beror på flera faktorer utanför planen såsom framtida mängd torsk i havet, kvoternas storlek i framtiden, andra regleringar och eventuella förändringar i

fiskemönster. HaV kommer givet detta att utvärdera och vid behov anpassa den nationella planen årligen.

I den kvalitativa bedömningen framgår bland annat att större mängder juvenil fisk sällan förekommer på djup större än 150 meter. De gånger det inträffat härrör tråldragen från tidigare räkfiske utan sorteringsrist (som inte längre är tillåtet). Från SLU:s tidigare analyser gällande realtidsstängningar från 2018 framgår vidare att merparten av tråldrag som innehållit förhållandevis mycket juvenil fisk (i förhållande till tröskelvärden för realtidsstängningar) påträffats grundare än 140 m även om en betydande andel i östra/sydöstra Skagerrak härstammar från något djupare vatten.

SLU hänvisar även till underlag från juni 2020 som tagits fram till stöd för HaV:s regeringsuppdrag om system för individuella fiskemöjligheter (dnr 1374-20). En central slutsats i detta underlag var att det svenska kvotutnyttjandet av flera demersala arter minskat betydligt sedan 2016 och var för flera centrala fiskbestånd, såsom torsk i Skagerrak, lägre än 100 % för åren 2017-2019 (detta alltså även om orapporterade utkast inräknas i fångsterna). Då fiskemönstren under dessa år inte indikerade att fisket skett i en mer selektiv inriktning, ansträngningen ökade tvärtom något och användandet av selektiva redskap minskade, är den försämrade beståndssituationen för flera fiskbestånd i Skagerrak och Kattegatt den mest sannolika förklaringen till detta utfall. Framtidsprediktioner av torskbeståndets utveckling i Nordsjön och Skagerrak är mycket osäkra och ICES råd fokuserar främst på nästkommande år. Klart är hursomhelst att torskbeståndets status är bekymmersam i nuläget. Den rimligaste bedömningen är att en betydande återhämtning till fastslagna målnivåer eller däröver kommer att ta flera år. Trots detta kan oväntat stor rekrytering ändå ske, något som skulle inverka på möjligheterna att fiska inom ramen för tillgänglig kvot. Resultaten från den senaste trålundersökningen (IBTS) i Skagerrak och Nordsjön som just avslutats indikerar emellertid att det är lite torsk av alla storlekar i Skagerrak, vilket skulle kunna antyda att kvotutnyttjande även 2021 kan förväntas vara lik den under senare år. Frågan om åtgärderna i den nationella planen kan bidra till att fångsterna på längre sikt sker inom befintliga kvoter är sammanfattningsvis mycket svårbedömd. Viktigt att påpeka i sammanhanget är också att de föreslagna åtgärderna i den nationella planen kan bidra till att fångsterna bättre överensstämmer med fiskemöjligheterna, men förutom osäkerheter i framtida rekrytering av torsk och vilka kvoter som beslutas kommer även effortutveckling, redskapsanvändning, korrekt rapportering av fångster, kontrollåtgärder såsom RTC-implementering och förändringar av fiskemönster att spela stor roll i detta sammanhang.

Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskriftsändringar med motivering

Föreskrifter som berörs

- Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Kattegatt, Skagerrak och Östersjön
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2020:21) om svenskt trålfiske i Nordsjön

Bemyndigande

2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Ikraftträdande

Föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

3 kap. 12 f § FIFS 2004:36

Trålfiske m.m.

<i>Nuvarande lydelse:</i>	<i>Föreslagen lydelse:</i>
<p>Av den årliga kvotförordningen för Västerhavet framgår vilka bottentrålar som är tillåtna vid trålfiske efter fisk eller vid trålfiske efter fisk och havskräfta utanför trålgränsen i Skagerrak.</p> <p>Vid användandet av en Seltra-panel med en maskstorlek om 300 millimeter ska den vara utformad i enlighet med bilaga 11.</p> <p>Utöver de redskap som tillåts enligt den årliga kvotförordningen för Västerhavet är det också tillåtet att använda en bottentrål med en maskstorlek om minst 90 millimeter och som har ett lyft med 120 millimeters fyrkansmaska utformad i enlighet med bilaga 15.</p>	<p>Av den årliga kvotförordningen för Västerhavet framgår vilka bottentrålar som är tillåtna vid trålfiske efter fisk eller vid trålfiske efter fisk och havskräfta utanför trålgränsen i Skagerrak.</p> <p>Vid användandet av en Seltra-panel med en maskstorlek om 300 millimeter ska den vara utformad i enlighet med bilaga 11.</p> <p>Utöver de redskap som tillåts enligt den årliga kvotförordningen för Västerhavet är det också tillåtet att använda en bottentrål med en maskstorlek om minst 90 millimeter och som har ett lyft med 120 millimeters fyrkansmaska utformad i enlighet med bilaga 15.</p> <p><i>På djup större än 140 m i svensk exklusiv ekonomisk zon enligt gällande sjökort, och på djup större än 100 m enligt gällande sjökort i dansk exklusiv ekonomisk zon, är det även tillåtet att använda en bottentrål med en maskstorlek om minst 120 mm.</i></p> <p><i>På djup grundare än 140 m enligt gällande sjökort är det tillåtet att använda en snurrevad med en maskstorlek om minst 120 mm.</i></p>

Motivering

På grund av beståndssituation för torsk i Skagerrak och Nordsjön har åtgärder införts i den årliga kvotförordningen för Västerhavet i syfte att minska fiskeridödlighet för torsk och återuppbygga beståndet. Samma åtgärder fanns även i kvotförordningen för 2020 i vilken de infördes under året genom revidering och trädde i kraft den 15 augusti 2020. Åtgärderna omfattar skyddade områden, redskapsbestämmelser och förstärkt kontroll.

I förordningen listas vissa selektiva redskap som får användas. Som alternativ kan medlemsländerna och de tredje länder som fiskar på området anta en nationell plan för undvikande av torskfångster för att bevara torskfångster i enlighet med den fiskeridödlighet som motsvarar de fastställda fiskemöjligheterna. Av EU:s medlemsländer har hittills Danmark sammanställt en nationell plan och även Storbritannien och Norge fiskar på EU-vatten med alternativa regler under en nationell plan.

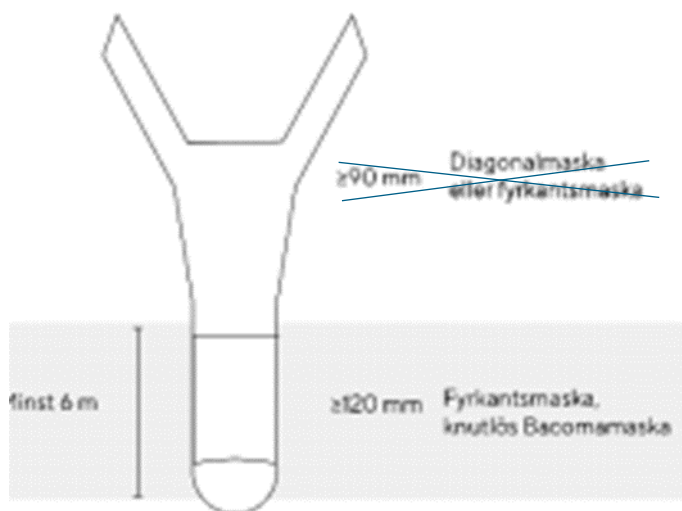
Havs- och vattenmyndigheten anser att även svenskt fiske bör omfattas av en nationell plan som bättre än nuvarande reglering är anpassad till förhållanden för svenskt fiske och som samtidigt bidrar till återhämtning av torskbeståndet i Skagerrak och Nordsjön, i linje med förordningens krav.

De åtgärder som ingår i förslaget har föreslagits av SFPO och har utvärderats av SLU Aqua.

HaV föreslår att redskapsreglering införs för olika djupintervall. Djupintervallen baseras på förekomst av ungfisk. Då topografi varierar och det till stor del är djup som avgör var juvenil torsk förekommer så föreslås djupzonering för olika redskap snarare än koordinatspunkter. Motsvarande reglering med koordinatsättning, istället för djupintervall, innebär ett mycket stort antal koordinater och som enligt HaV bedömning inte är praktiskt hanterbart i nuläget. Att avgränsa redskapsreglering i form av kvadrater eller hexagoner, eller liknande med färre koordinatspunkter, är inte heller ett alternativ. En sådan reglering hade inte varit anpassat till de faktiska topografiska eller biologiska förhållandena och därför inte motsvarat syfte med åtgärderna. Sedan tidigare finns redskapsreglering på djupintervall bland annat för fiske efter nordhavsräka i 3 kap. 11 § FIFS 2004:36.

Bilaga 15, FIFS 2004:36

Lyft med 120-mm fyrkantsmaska i bottenrål med minst 90-mm maskstorlek

Motivering

Bildtexten till den främre delen av trålen stryks: ">90 mm diagonalmaska eller fyrkantmaska" eftersom maskstorlek inte mäts i den främre delen av trålen.

3 § HVMFS 2020:21

Trålfiske m.m.

<i>Nuvarande lydelse:</i>	<i>Föreslagen lydelse:</i>
<p>Av den årliga kvotförordningen för Västerhavet framgår vilka bottenrål som är tillåtna vid trålfiske efter fisk eller vid trålfiske efter fisk och havskräfta utanför trålgränsen i Nordsjön.</p> <p>Vid användandet av en Seltra-panel med en maskstorlek om 300 millimeter ska den vara utformad i enlighet med bilaga 1.</p> <p>Utöver de redskap som tillåts enligt den årliga kvotförordningen för Västerhavet är det också tillåtet att använda en bottenrål med en maskstorlek om minst 90 millimeter och som har ett lyft med 120 millimeters fyrkantmaska utformad i enlighet med bilaga 2.</p>	<p>Av den årliga kvotförordningen för Västerhavet framgår vilka bottenrål som är tillåtna vid trålfiske efter fisk eller vid trålfiske efter fisk och havskräfta utanför trålgränsen i Nordsjön.</p> <p>Vid användandet av en Seltra-panel med en maskstorlek om 300 millimeter ska den vara utformad i enlighet med bilaga 1.</p> <p>Utöver de redskap som tillåts enligt den årliga kvotförordningen för Västerhavet <i>på EU-vatten norr om latituden 58 30, 00 N och söder om latituden 61 30 00 N</i> är det också tillåtet att använda:</p> <p>1. en bottenrål med en maskstorlek om minst 90 millimeter och som har ett lyft med 120 millimeters fyrkantmaska utformad i enlighet med bilaga 2.</p>

<i>Nuvarande lydelse:</i>	<i>Föreslagen lydelse:</i>
	<p><i>2. på djup större än 100 m enligt gällande sjökort, en bottentrål med en maskstorlek om minst 120 mm.</i></p> <p><i>3. på djup grundare än 140 m enligt gällande sjökort, en snurrevad med en maskstorlek om minst 120 mm.</i></p>

Motivering

Se motivering till föreslagen ändring av 3 kap. 12 f § FIFS 2004:36

Bilaga 2 HVMFS 2020:21

Se föreslagen ändring till bilaga 15 FIFS 2004:36. Bilagorna är identiska.

Bilagor:

Bilaga 1 Konsekvensutredning

Bilaga 2 Sändlista